

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра романської філології

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

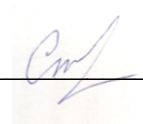
підготовки	магістр
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (французька). Переклад

Луцьк – 2022

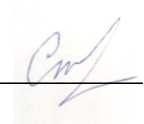
Силабус нормативного освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень» підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньою програмою «Мова і література (французька). Переклад».

Розробник: Галян Оксана Віталіївна, старший викладач кафедри романської філології, кандидат філологічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (О. В. Станіслав)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри романської філології протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: (О. В. Станіслав)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Форма навчання: денна	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки. Спеціальність: 035 Філологія. Освітньо-професійна програма: Мова і література (французька). Переклад. Освітній рівень: магістр	Нормативний
Кількість годин/кредитів <u>60/2</u>		Рік навчання: 1-ий
		Семестр: 2-ий
		Лекції: 10 год.
		Практичні (Семінарські) 10 год.
		Консультації: 4 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота: 36 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Галян Оксана Віталіївна
Науковий ступінь	Кандидат філологічних наук
Вчене звання	
Посада	Старший викладач кафедри романської філології
Контактна інформація	+380677278963 Halian.Oksana@vnu.edu.ua , Корпус № 3 (А), каб. 224А
Розклад занять	https://bit.ly/3kIC98I
Консультації	Згідно з розкладом, затвердженим кафедральним протоколом. У разі необхідності запитання та звернення можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Наукова діяльність у вищих навчальних закладах є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності в системі вищої освіти. Успішність наукової діяльності неможлива без знання її методології, теорії, технології, методів та організації дослідження. Освітній компонент «Методологія та організація наукових досліджень» належить до дисциплін циклу загальної підготовки, викладається на 1-му курсі для здобувачів освітнього рівня «Магістр», освітньо-професійної програми «Мова і література (французька). Переклад». Значення цього освітнього компонента визначається тим, що курс надає здобувачеві знання структурних елементів методології, основних методів наукових досліджень, закладає основи самостійної дослідницької роботи. *Об'єктом* вивчення освітнього компонента є засоби, методи та прийоми наукового дослідження. *Предметом* курсу є методологічні та організаційні основи проведення наукових досліджень.

2. Пререквізити. Підґрунтям для викладання курсу «Методологія та організація наукових досліджень» є врахування цілісного та системного наукового світогляду з використанням знань в сфері філософії, мовознавства, літературознавства, психології та психолінгвістики.

Постреквізити. Знання та навички з цього освітнього компонента можуть бути використані під час вивчення таких курсів: «Лінгвістичний аналіз тексту», «Переклад і редагування текстів», а також у подальшій професійній діяльності.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Освітній компонент «Методологія та організація наукових досліджень» має на меті здобуття майбутніми фахівцями знань із методології і організації наукових досліджень, вибору напрямку та теми наукового дослідження, організації науково-дослідної роботи для подальшого застосування її результатів у практичній діяльності. *Завдання* освітнього компонента – ознайомити здобувачів з основними положеннями наукової методології, інформаційною базою наукових досліджень; вивчити доцільні методи при проведенні дослідження залежно від їх цілей; сприяти формуванню у здобувачів навичок здійснення наукових досліджень шляхом загальнонаукових і спеціальних методів пізнання; підготувати здобувачів до практичного використання знань, здобутих у результаті теоретичних досліджень.

З метою успішної реалізації завдань курсу та досягнення програмних результатів, передбачених освітнім компонентом, застосовуються такі **методи навчання**: пояснювально-ілюстративний метод, частково-пошуковий, метод проблемного викладу матеріалу, репродуктивний.

4. Результати навчання (Компетентності).

У процесі вивчення курсу здобувачі освіти повинні оволодіти такими *загальними і фаховими* компетентностями:

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Вивчення даного курсу сприяє тому, що здобувачі будуть:

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

5. Структура освітнього компонента.

Умовні скорочення:

УВ – усна відповідь; ДС – дискусія; ДБ – дебати; П – презентація.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1						
Основні положення наукової методології						
Тема 1. Поняття про методологію та метод наукового дослідження. Типологія методів наукового дослідження.	10	2	2	6		УВ = 5 ДС = 5 П = 10
Тема 2. Загальні методи наукових досліджень. Емпіричні методи дослідження. Методи теоретичного дослідження.	11	2	2	6	1	
Тема 3. Спеціальні методи наукових досліджень. Методи спостереження та збору даних.	11	2	2	6	1	
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6	18	2	20
Змістовий модуль 2						
Наука та наукові дослідження.						
Тема 5. Організація науково-дослідної роботи у закладі вищої освіти. Вибір напряму наукового дослідження. Поняття наукової проблеми.	14	2	2	9	1	УВ = 5 ДБ = 5 П = 10
Тема 6. Магістерська робота як різновид державної атестації. Пошук та опрацювання наукової літератури, збір та аналіз фактичного матеріалу. Оформлення магістерської роботи, її апробація та підготовка до захисту.	14	2	2	9	1	
Разом за змістовим	28	4	4	18	2	20

модулем 2							
Загалом за поточний контроль							40
Види підсумкових робіт							
Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Загалом за підсумковий контроль							60
Усього кредитів / годин / балів	2	60	10	10	36	4	100

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача полягає у засвоєнні ним навчального матеріалу у позааудиторний час без участі викладача. Оцінювання якості результатів самостійної роботи викладач здійснює під час практичних занять, а також під час консультацій та індивідуальних занять зі здобувачами, за графіком, складеним кафедрою романської філології з урахуванням потреб і можливостей здобувача.

Таблиця 4

№ з/п	Види завдань	Кількість годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу.	10
2.	Опрацювання фахової літератури з метою підготовки повідомлень та участі у дискусіях на практичних (семінарських) заняттях.	10
3.	Підготовка реферативних повідомлень з теми самостійної роботи.	10
5.	Підготовка до модульних контрольних робіт.	6
6.	Разом:	36

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених програмою освітнього компонента, повідомляти викладача про його зміни, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до викладача за консультаціями у разі потреби.

На початку вивчення освітнього компонента *викладач повинен* ознайомити здобувачів з метою і завданнями освітнього компонента; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою відвідування занять; з принципами академічної доброчесності; з особливостями отримання різних видів освіти. *Здобувачі зобов'язані* відвідувати лекційні і практичні заняття, де вони отримують бали за поточний контроль.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародне стажування, за умов певних сімейних обставин тощо), здобувач може оформити індивідуальний план і навчання у такому разі відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3VUrNSr>).

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень» базується на основі Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені

Лесі Українки (<https://bit.ly/3CuizWf>) та здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань здобувачів.

При вивченні освітнього компонента здобувач виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до силабусу, що включають відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекції, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших здобувачів, підготовку виступів та презентацій, участь у дискусіях та дебатах).

Усі види діяльності здобувача, вказані у силабусі освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень», підлягають оцінюванню за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка становить сумарну кількість балів за поточний і підсумковий контроль. *Поточним* контролем передбачені види робіт на практичних заняттях, що мають на меті перевірку рівня знань здобувачів та їхню активність на занятті.

Усі форми поточного контролю оцінюються за 5-бальною шкалою (від 1-5). Усі набрані бали обраховуються як середнє арифметичне у межах кожного змістового модуля відповідно до того, як це вказано у Табл. 3.

Критерії оцінювання

Таблиця 5

5	Здобувач освіти демонструє компетентність комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговується спеціальною термінологією; доречно ілюструє відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованої літератури; бере участь у дискусії при обговоренні питань на семінарських заняттях; ретельно готує реферативні повідомлення; успішно виконує контрольні тестові завдання; вміє практично застосовувати отримані знання з курсу.
4	Здобувач освіти демонструє компетентність вирішувати поставлені завдання; правильно розкриває основний зміст матеріалу; використовує спеціальну термінологію; вміє працювати з додатковими джерелами; його відповіді, реферативні повідомлення не завжди повні, містять деякі неточності у викладі інформації, хоча помилки є несуттєвими; тестові завдання виконує добре; вміє практично застосовувати отримані знання з курсу.
3	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; є суттєві помилки у викладі інформації та висновках; спеціальною термінологією володіє погано; реферативні повідомлення виконані неретельно, фрагментарно; при виконанні тестових завдань робить помилки; здобувач застосовує знання на практиці частково.
2	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; є суттєві помилки у викладі інформації та висновках; спеціальною термінологією володіє погано; реферативні повідомлення – фрагментарні; при виконанні тестових завдань робить багато помилок; здобувач не вміє застосовувати знання на практиці.
1	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом; є численні помилки у викладі інформації; спеціальною термінологією не володіє; реферативні повідомлення не відповідають змісту та формі питання; при виконанні тестових завдань кількість правильних відповідей мінімальна; здобувач не вміє застосовувати знання на практиці.

Максимальна кількість балів за поточне оцінювання 2 змістових модулів становить 40 балів (ЗМ1=20 балів + ЗМ2=20 балів). Якщо здобувач хоче покращити підсумковий бал

за аудиторну роботу, йому пропонується підготовка та захист презентації із тематики освітнього компонента.

Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за різнобічну навчальну діяльність здобувача упродовж семестру, а саме таку, що не передбачена формами поточного контролю. Так, здобувач освіти може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях, олімпіадах, у конкурсах наукових студентських робіт, підготовку наукових публікацій (з тематики освітнього компонента); а також за активність на заняттях до 20% максимального поточного балу.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3k3HKZq>), згідно якого здобувач зобов'язаний самостійно виконувати навчальні завдання поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), вказувати джерела, якими послуговувався, додавати їх опис до кожного виду роботи, не поширювати та не копіювати авторські матеріали, не вдаватися до обману та списування, повідомляти куратора академічної групи у разі виявлення порушень етики академічної доброчесності та випадків (само)плагіату, необ'єктивного оцінювання результатів роботи здобувачів чи/та хабарництва.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Організація процесу вивчення освітнього компонента дозволяє здобувачеві бути мобільним і гнучким в (само)організації навчання. У разі відсутності на лекційному занятті здобувач опрацьовує матеріал самостійно і формує конспект лекції, на практичному (семінарському) занятті – готує повідомлення із питань, винесених на обговорення під час семінарського заняття, у письмовій формі. Виконані завдання обговорюються на консультації або відправляються на електронну пошту, зазначену в силабусі. У разі змішаного (дистанційного) навчання – використовується платформа Zoom для забезпечення освітнього процесу. Усі матеріали зберігаються на електронній скриньці кафедри. Перескладання контрольних модулів відбувається лише за наявності поважних причин (напр., лікарняний лист, академічна мобільність тощо). Усі види робіт поточного контролю, що підлягають до-, пере- чи складанню поза графіком і термінами, передбаченими на їх виконання, оцінюються у 80-процентному співвідношенні до початкової вартості виду роботи. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку заліково-екзаменаційної сесії.

У разі здобуття здобувачем навичок і умінь у неформальній та/або інформальній освіті порядок і процедура їх визнання регламентується відповідним Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3WUSIPu>). Згідно з цим положенням здобувачам можуть бути зараховані результати такого навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю загалом (але не більше 6 кредитів за навчальний рік) до початку вивчення освітнього компоненту.

Здобувач, який проходить підготовку з використанням елементів дуальної освіти, повинен чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно до Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<https://bit.ly/3Qn1ByM>). Знання, уміння, компетентності здобувачів оцінюються представниками підприємства (де здобувач набуває певної кваліфікації на основі договору) та викладачем університету.

V. Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль (екзамен) освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень» складається із теоретичних питань (із поданого нижче переліку), які розглянуті на семінарських заняттях. Зі структурою, змістом і критеріями оцінювання усіх видів робіт підсумкового контролю викладач ознайомлює здобувачів на початку вивчення освітнього компонента.

Відсутність здобувача на підсумковому контролі та/або невиконання його робіт оцінюється у “0” балів. Повторне складання підсумкового контролю для здобувача можливе за умови його відсутності з *поважної* причини відповідно до графіка, затвердженого кафедрою романської філології. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за усі види робіт підсумкового контролю, становить 60. Перескладання (без поважних причин) будь-яких видів підсумкових робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Підсумковий контроль (екзамен) визначається в балах як сума поточних та підсумкових оцінок і фіксується у журналі після вивчення модуля. Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента є сумою поточних і підсумкових модульних оцінок та становить не менше 75 балів, то, за згодою здобувача, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов’язкової присутності здобувача.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг здобувач повинен складати екзамен. При цьому бали, набрані здобувачем за результатами підсумкових видів робіт, анулюються. Структуру, питання та критерії оцінювання екзамену викладач повідомляє не пізніше, ніж за 2 тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачі, які не склали екзамен, повинні перескласти його. Перескладання екзамену відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, другий раз – комісії, яка створюється деканатом факультету. Підсумковий контроль успішності здобувачів проводиться один раз на рік під час заліково-екзаменаційної сесії. Підсумковий рейтинговий бал оцінюється за 100-бальною шкалою. Набрана кількість балів записується в екзаменаційну відомість та залікову книжку здобувача.

Питання, що виносяться на екзамен:

1. Методологічні основи наукового пізнання та творчості. Поняття про методологію наукового дослідження.
2. Завдання методології, різновиди та структурні елементи, підходи до обґрунтування та визначення методу та методології.
3. Поняття про метод наукового дослідження. Типологія методів наукового дослідження.
4. Загальні вимоги до методів дослідження.
5. Характеристика емпіричних методів наукового дослідження.
6. Характеристика теоретичних методів наукового дослідження.
7. Загально-логічні методи дослідження.
8. Організація науково-дослідної роботи у закладі вищої освіти.
9. Вибір напрямку наукового дослідження. Види наукових досліджень.
10. Структура наукового дослідження.
11. Етапи виконання наукового дослідження.
12. Поняття наукової новизни.
13. Оформлення магістерської роботи, її апробація та підготовка до захисту.
14. Поняття академічної доброчесності.
15. Основні види порушень академічної доброчесності.

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Оцінювання за 100-бальною шкалою

Таблиця 7

За 100 – бальною системою	За національною системою	Визначення
90-100	5 (відмінно)	Здобувач повно та ґрунтовно засвоїв всі теми освітнього компонента, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань, розуміє його значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми поточного та модульного контролю в цілому. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
82-89	4 (дуже добре)	Здобувач недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання освітнього компонента. Вміє самостійно викласти зміст основних питань освітнього компонента, виконав завдання кожної теми поточного та модульного контролю.
75-81	4 (добре)	Здобувач недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми освітнього компонента, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань освітнього компонента. Окремі завдання кожної теми поточного та модульного контролю виконав не повністю.

67-74	3 (задовільно)	Здобувач засвоїв лише окремі теми освітнього компонента. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань освітнього компонента, окремі завдання кожної теми поточного та модульного контролю повністю не виконав.
60-67	3 (достатньо)	Здобувач засвоїв лише окремі питання освітнього компонента. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань освітнього компонента. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю.
1-59	2 (незадовільно)	Здобувач не засвоїв більшості тем, не вміє викласти зміст більшості основних питань освітнього компонента. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Галян О. В. Методологія наукових досліджень фізичної терміносистеми французької мови. *Актуальні питання іноземної філології: наук. журнал*. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. №12. С. 46–51.
2. Галян О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 28 с. Рекомендовано НМР ВНУ імені Лесі Українки (протокол №9 від 19.05.2021 р).
3. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень. Харків : Право, 2019. 368 с.
4. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. К : Алерта, 2019. 492 с.

Додатковий перелік:

5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
6. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», уклад.: Н. І. Бурау, В. С. Антонюк, Д. О. Півторак. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.
7. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», уклад.: Г. Г. Стрелкова, М. М. Федосенко, А. І. Замулко, О. С. Іщенко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с.
8. <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>